

EUROPE DIRECT AUSTRUMLATGALĒ

Septembris 2025, Ziņu lapa Nr.3

ZIŅU LAPĀ LASIET:

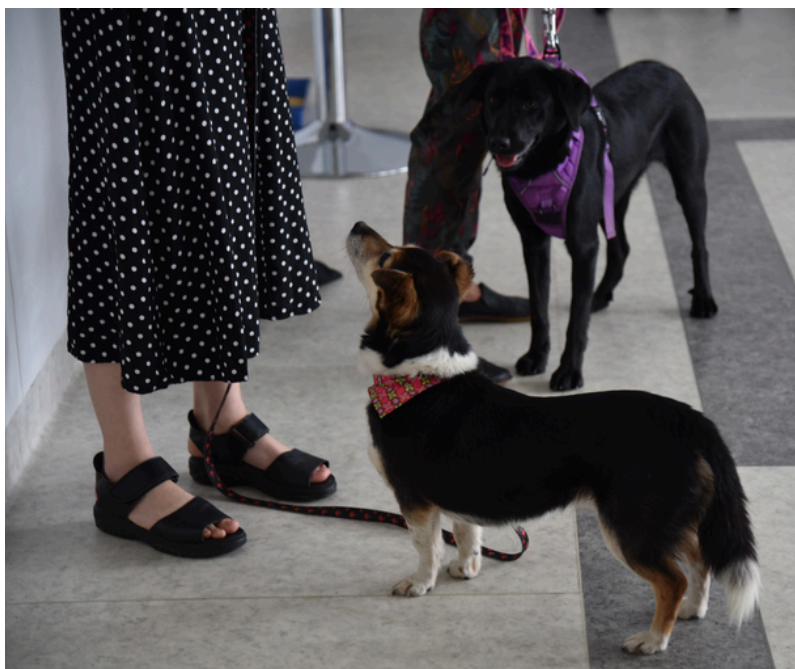
- 2 Dzīvnieku klātbūtnes spēks –
terapija, kas iedvesmo
- 4 Krāslavas novada Indras pagasta
bibliotēkā noslēgušās bezmaksas
mācības projekta “Sabiedrības
digitālo prasmju attīstība” ietvaros
- 5 Preiļu novadā turpinās digitālo
prasmju apmācības
- 6 Rudenī tiks uzsākti būvdarbi
deviņos novada ceļu posmos
- 7 Izsludināta LEADER projektu
konkursa 6. kārtā sabiedriskā
labuma projektiem

RUNA PAR STĀVOKLI SAVIENĪBĀ 2025

Eiropas Komisijas priekšsēdētājs ik gadu Eiropas Parlamentā saka runu par stāvokli Savienībā (SOTEU), kurā viņš vai viņa izklāsta, kādas būs Komisijas prioritātes nākamajā gadā.

2025. gada 10. septembrī plkst. 10.00 runa par stāvokli Savienībā tiešsaistē tiks straumēta [šajā lapā](#), kā arī Eiropas Komisijas pārstāvniecības lapās [sociālo tīklu vietnē Facebook](#) un [vietnē X](#).

Arī visā Latvijā notiks dažādi pasākumi, kurus organizē EUROPE DIRECT centri, Eiropas Savienības informācijas punkti, bibliotēkas, pašvaldības un izglītības iestādes. [Apskati sarakstu ar pasākumiem un pievienojies!](#)

DŽIVNIEKU KLĀTBŪTNES SPĒKS – TERAPIJA, KAS IEDVESMO

Kas mūs mājās sagaida ar neviltotu prieku? Tas ir mīļdzīvnieks – kaķis vai suns, kas ar savu klātbūtni spēj uzlabot garastāvokli. Kaķi ārstē ar murrāšanu, suņi – ar uzticību un priecīgo skatienu, zirgi – ar spēku un mieru. Nav brīnums, ka pat internetā vispopulārākie video un fotogrāfijas ir tieši ar kaķiem un suņiem – viņu spēju radīt emocijas nevar apstrīdēt. Arī zinātne to apliecina: kaķu murrāšanas zemfrekvences (aptuveni 20–150 Hz) palīdz mazināt stresu, pazemināt asinsspiedienu un pat veicina kaulu un audu dzīšanu. Tas, kas mums šķiet vienkārši mierinoša skaņa, izrādās ir bioloģiski iedarbīga vibrācija, kas spēj uzlabot cilvēka pašsajūtu. Saskarsme ar terapijas suņiem veicina oksitocīna izdalīšanos cilvēkos, kas palīdz samazināt stresu un stiprināt emocionālo saikni.

Arvien biežāk šī īpašā saikne tiek izmantota terapijā – felinoterapijā, kanisterapijā un hipoterapijā. Vai tā ir zinātniski pierādīta metode vai vienkārši skaists veids, kā runāt par cilvēka un dzīvnieka tuvību, vēl var diskutēt. Taču ikviens, kas piedzīvojis šādu tikšanos, zina, ka dzīvnieku klātbūtne spēj darīt brīnumus. Tieši šādu iespēju piedzīvot brīnumus ar dzīvniekiem nesen guva arī mūsu seniori Rokišķos, Lietuvā, kur Rokišķu rajona bibliotēka organizēja pasākumu par felinoterapiju, suņu terapiju un zirgu terapiju. Pasākums kļuva iespējams, pateicoties Latvijas–Lietuvas programmas līdzfinansētajam projektam “Wind of Change”, kas paredz plašu aktivitāšu klāstu partneru bibliotēkās.

Kuplā pulkā – astoņi pārstāvji no Ludzas, Rokišķiem un Šauļiem – seniori pulcējās Rokišķu pilsētā, lai klausītos semināru par to, kā kaķi un suņi palīdz cilvēkam un kāds labums ir no viņu klātbūtnes. Lekcijas nebūtu bijušas tik iedvesmojošas, ja vien tajās nebūtu aktīvi piedalījušies paši “terapeiti” – kaķi un suņi, gan ar lielu pieredzi, gan tie, kas tikai mācās. Daži pat bija mērojuši garu ceļu no Kauņas līdz Rokišķu bibliotēkai. Nodarbības vadīja Lietuvas sertificētas ekspertes ar vairāku gadu pieredzi – piemēram, Ugnė Nedzinskaitė, dzīvnieku uzvedības speciāliste no Lietuvas Veselības zinātņu universitātes, un Miglanda Aleksiejienė, speciālo izglītības vajadzību atbalsta speciāliste ar suni Setu.

Zirgus bibliotēkas telpās ievest, protams, nevarēja, tāpēc seniori devās uz saimniecībām, kas darbojas Rokišķu rajonā.

Pašā bibliotēkā viesi izmēģināja arī sensoro istabu, kas izveidota projekta “Wind of Change” ietvaros.

Projekts turpinās jau sešus mēnešus, priekšā vēl pusotrs gads, un aktivitātes paredzētas senioriem un cilvēkiem ar invaliditāti gan Rokišķu un Šauļu bibliotēkās, gan pie mums – Ludzas novada bibliotēkā. Taču, lai Ludzā varētu pilnvērtīgi uzsākt visus iecerētos pasākumus, nepieciešams viens būtisks solis – lifta izbūve, kas nodrošinās ērtu piekļuvi visiem bibliotēkas apmeklētājiem. Pašlaik notiek būvdarbu iepirkums, kas, cerams, noslēgsies ar līguma parakstīšanu. Būvdarbi, it īpaši vecu ēku pārbūves darbi, vienmēr ir ļoti sarežģīts un laikietilpīgs process, kas prasa laiku, pacietību, naudu, labu komandas darbu un savstarpēju sapratni starp visām iesaistītajām pusēm.

Tomēr, neraugoties uz izaicinājumiem, Ludzas novada bibliotēkas darbinieki sevi pierādījuši kā ļoti aktīvus un radošus – viņi nebaidās no jauniem uzdevumiem, pastāvīgi mācās un meklē iespējas piedāvāt iedzīvotājiem ko jaunu un vērtīgu. Sekojiet Ludzas novada bibliotēkas jaunumiem un iesaistieties aktivitātēs un pasākumos!

Arī mūsu seniori ir atsaucīgi un aktīvi – viņi labprāt iesaistās gan vietējos, gan starptautiskos pasākumos, tādējādi apliecinot, ka vecumam nav robežu, kad runa ir par zinātkāri un vēlmi piedzīvot ko interesantu.

Projektu “Bridging borders: Libraries promoting social inclusion in Latvia and Lithuania, Wind of Change” (latviski “Robežu satuvināšana: Bibliotēkas veicina sociālo iekļaušanu Latvijā un Lietuvā”; saīsinājums – Wind of Change; Nr. LL-00212) finansē Eiropas Savienības Interreg VI-A Latvijas-Lietuvas programma 2021.–2027. gadam.

Kopējais projekta budžets ir 545 994,42 EUR. Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējums no ir 436 795,53 EUR.

Ludzas novada pašvaldības budžets projektā sastāda 302 990,00 EUR, un līdzfinansējums no Eiropas Reģionālās attīstības fonda ir 242 392,00 EUR. Šis raksts ir sagatavots ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par šī raksta saturu pilnībā atbild Ludzas pašvaldība, un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības nostāju.

KRĀSLAVAS NOVADA INDRAS PAGASTA BIBLIOTĒKĀ NOSLĒGUŠĀS BEZMAKSAS MĀCĪBAS PROJEKTA “SABIEDRĪBAS DIGITĀLO PRASMJU ATTĪSTĪBA” IETVAROS

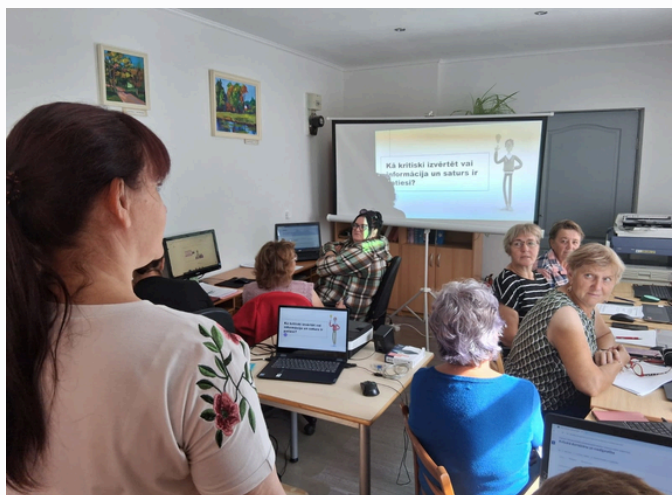
Jau vairākus mēnešus Krāslavas novadā veiksmīgi norisinās Atveseļošanās fonda projekts “Sabiedrības digitālo prasmju attīstība”, kura koordinatore ir Vija Dzalbe. Projekts guvis plašu atsaucību gan Indras pagasta iedzīvotāju, gan citu pagasta bibliotēku apmeklētāju vidū, un atsauksmes no vietām Krāslavas novadā, kur apmācības jau notikušas, ir ļoti pozitīvas – dalībnieki augsti novērtē iegūtās zināšanas un praktiskās prasmes.

Indras pagasta bibliotēkā šoreiz tika izveidota grupa no vietējiem iedzīvotājiem, kuri apguva 2. līmeņa izglītības programmu “Pamata digitālās pašapkalpošanās prasmes”. Nodarbību laikā dalībnieki ieguva prasmes digitālā satura pārvaldībā, saziņā ar viedtālruni, drošas autorizācijas un elektroniskās identifikācijas izmantošanā, internetbankas un banku autorizācijas līdzekļu lietošanā, kā arī e-pasta izveidē un lietošanā.

Šādas zināšanas būtiski paplašina iespējas ikdienas dzīvē – ļauj droši izmantot internetbanku, elektronisko parakstu un citus e-pakalpojumus, justies pārliecinošāk un neatkarīgāk digitālajā vidē.

Šī gada 5. un 6. augustā notikušās nodarbības bija gan izzinošas, gan praktiskas. Tās vadīja Ilona Cabule, profesionāli atbildot uz visiem dalībnieku jautājumiem un sniedzot vērtīgus padomus. Mācību noslēgumā visi dalībnieki saņēma apliecības par programmas apguvi.

Īpašs prieks, ka uz šī sasnieguma mūsu mācību grupa neapstāsies – dalībnieki jau gatavojas nākamajam, 3. līmenim “Vidējā līmeņa digitālās pašapkalpošanās prasmes”. Aicinām arī citus interesentus pieteikties nākamajām apmācībām Indras pagasta bibliotēkā un izmantot iespēju bez maksas apgūt digitālās prasmes, kas noder ikdienā!

Informāciju sagatavoja: Krāslavas novada Indras pagasta bibliotēkas vadītāja Anžela Kuzminska

PREIĻU NOVADĀ TURPINĀS DIGITĀLO PRASMJU APMĀCĪBAS

Preiļu novada iedzīvotājiem ir lieliska iespēja bez maksas apgūt praktiskas digitālās prasmes tepat savā novadā. Līdz 2026. gada 31. martam, sadarbībā ar Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju (VARAM), tiek organizētas mācības, kas piemērotas gan tiem, kuri datoru vai viedtālruni lieto reti, gan tiem, kuri vēlas iemācīties patstāvīgi izmantot valsts e-pakalpojumus.

Ikdiennā noderīgas prasmes

Valsts un pašvaldību vienotā klientu apkalpošanas centra (VPVKAC) dati liecina, ka 2024. gadā Latvijas iedzīvotāji visbiežāk interesējušies par šādiem valsts pakalpojumiem: gada ienākumu deklarācijas iesniegšanu (34,3%), slimības pabalstu (21,7%), algas nodokļa grāmatiņu iesniegšanu (17,9%) un dzīvesvietas deklarēšanu vai norādīšanu (14,5%). Lielākā daļa jeb 69,8% iedzīvotāju šos pakalpojumus saņēmuši klātienē, 20,6% – zvanot uz portālu latvija.gov.lv, bet 9,2% – sazinoties ar VPVKAC.

Tomēr šos pakalpojumus iespējams izmantot arī patstāvīgi, un tieši tam paredzēta digitālo pašapkalpošanās prasmju izglītības programma – lai iedzīvotāji spētu šos būtiskos pakalpojumus izmantot vienkārši, droši un neatkarīgi.

Trīs līmeņi dažādām zināšanām

Mācības notiek trīs līmeņos, un katrs no tiem ilgst astoņas akadēmiskās stundas. Pirmajā līmenī dalībnieki apgūst pašus pamatus – kā lietot datoru un viedtālruni, kā nosūtīt un saņemt e-pastus. Otrajā līmenī uzmanība tiek pievērsta failu pārvaldībai, dažādiem autorizācijas rīkiem un e-identitātei. Savukārt trešajā līmenī dalībnieki apgūst, kā patstāvīgi izmantot dažādus valsts e-pakalpojumus, kā arī iemācās lietot eParakstu un e-adresi praktiskās situācijās.

Pasniedzējs – atbalsts un sapratne

Mācības Preiļu novadā vada zinoši un atsaucīgi pasniedzēji - mentori – Ilona Skorodihina Preiļu Galvenajā bibliotēkā un Jānis Čižiks Riebiņu vidusskolā, kuri pielāgo nodarbību tempu un saturu dalībnieku vajadzībām. Viņi uzsver, ka digitālās prasmes mūsdienās kļūst arvien būtiskākas. Mentori dodas arī izbraukumu mācībās uz pagastu iestādēm, tiklīdz ir izveidojusies grupa.

Preiļu novadā uz augusta mēnesi mācības ir apguvuši 134 dalībnieki, no kuriem 109 ir unikālie un 25, kuri cita līmeņa kursu apguvuši atkārtoti.

Kā pieteikties?

Pieteikšanās mācībām notiek sazinoties ar mentoriem vai projekta koordinatori.

Papildu informācijai:

Antra Meluškāne

Preiļu novada pašvaldības projekta koordinatore

antra.meluskane@preili.lv, +371 26388368

RUDENĪ TIKS UZSĀKTI BŪVDARBI DEVIŅOS NOVADA CEĻU POSMOS

Kopš 2024. gada 30. septembra norit Rēzeknes novada pašvaldības projekta Nr. 6.1.1.3/1/24/A/002 "Publiskās infrastruktūras uzlabošana uzņēmējdarbības veicināšanai Rēzeknes novadā" īstenošana.

Projekta mērķis ir attīstīt uzņēmējdarbības publisko infrastruktūru, mazinot negatīvas sociālekonomiskās sekas un uzlabojot komersantiem nozīmīgu pašvaldības autoceļu un ielu kvalitāti Rēzeknes novadā.

Projektā plānots veikt deviņu, komersantiem nozīmīgu Rēzeknes novada pašvaldības ceļu/ielu pārbūve 15,121 km kopgarumā, nodrošinot autoruzraudzības un būvuzraudzības pakalpojumus. Plānots pārbūvēt Nākotnes ielu Dekšārēs un autoceļa DP12 "Dekšāres–Obelišķas–Dzelzceļš" posmu, autoceļu DP08 "Pa Solto līdz Repšai" un autoceļa DP17 "Nagļu ceļš–Lejas dzirnavas–Kuces kalns" posmu Dekšāru pagastā, Skolas ielas posmu (1. un 2. kārtā) Maltā, autoceļu Nr. 5679 "Greiškāni–Greiškānu ferma" Griškānu pagastā, autoceļu Nr. 6229 "Skolas iela–(Darbnīcas–Rāznas iela)" Kaunatas pagastā, autoceļu Nr. 9609 "Lejas Ančupāni–Meļnova" Vērēmu pagastā, autoceļu Nr. 6615 "Sarkaņi–Skobuļņiki" Lendžu pagastā un autoceļu Nr. 8203 "Kaļvi–Livzi" un Nr. 8209 "Rikava–Uguļova" 1. kārtas posmus Rikavas pagastā.

Projektā 15 komersanti gūs labumu no publiskās infrastruktūras — pašvaldības ceļu un ielu attīstības. Projektā tiks veiktas pārbūvējamo ceļu/ielu tuvumā esošo 15 komersantu privātās nefinanšu investīcijas nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 2 670 017,00 EUR apmērā un tiks radītas 35 jaunas darba vietas.

Projekts tiek īstenots ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Projekta kopējās attiecināmās izmaksas ir 4 666 305,91 EUR, tai skaitā Taisnīgas pārkārtošanās fonda finansējums 3 966 360,02 EUR, pašvaldības finansējums 699 945,89 EUR.

Kopš projekta uzsākšanas ir jau veikts deviņu ceļu būvdarbu iepirkums un šī gada augusta mēneša otrajā pusē ir parakstīti deviņi būvdarbu līgumi: septiņi līgumi parakstīti ar Rēzeknes novada būvfirma SIA "Vlakon" un divi ar Jēkabpils novada būvfirma SIA "LV ROADS".

Kā arī ir veikts atkārtots būvuzraudzības iepirkums, kura rezultātā būvuzraudzības veicēji ceļiem būs SIA "RoadLat", SIA "ACM Projekts" un SIA "GP Solutions". Ceļu būvdarbi tiks uzsākti septembra pirmajā pusē un vairākam ceļu būvdarbu pabeigšana nebūs iespējama šoruden, jo ceļiem paredzēts uzklāt asfalta vai dubultās virsmas segumu, kuru var uzklāt noteiktos āra temperatūras grādos, tāpēc nāksies būvdarbus pabeigt nākošā gada vasaras sākumā — orientējoši maijā – jūnijā.

IZSLUDINĀTA LEADER PROJEKTU KONKURSA 6. KĀRTA SABIEDRISKĀ LABUMA PROJEKTIEM

Biedrība "Rēzeknes novada partnerība" izsludina atklāta LEADER projektu iesniegumu konkursa pieteikšanās 6. kārtu sabiedriskā labuma projektiem ar kopējo publisko ELFLA finansējumu 100000,00 EUR.

Pieteikumu iesniegumu pieņemšanas termiņš kārtai ir no 2025. gada 22. septembra līdz 2025. gada 22. oktobrim. Lauku atbalsta dienesta (LAD) www.lad.gov.lv Elektroniskās pieteikšanās sistēmā <https://eps.lad.gov.lv/login>.

Projektu konkurss tiek izsludināts SVVA Stratēģijas mērķa "Pievilcīgas dzīves vides veidošana aktīvai un viedai kopienai" Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansējuma saņemšanai rīcībā:

Rīcība 2.4. "Aktīva sabiedrība" piešķirtais finansējums 100000,00 EUR. Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam ir līdz 10 000,00 EUR; līdz 5 000,00 EUR tērpu iegādei, mācību projektiem. Atbalsta intensitāte no projekta attiecināmo izmaksu summas: 70% / 90%. Projektu īstenošanas termiņš: 1-2 gadi no Lauku atbalsta dienesta lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu. Atbalstam var pieteikties biedrība vai nodibinājums, pašvaldība, reliģiska organizācija vai fiziskā persona.

ELFLA finansējumu var saņemt pamatlīdzekļu (aprīkojuma, inventāra) un tērpu iegādei, apmācībām.

Pilns sludinājuma teksts un plašāka informācija pieejama Partnerības mājas lapā: www.rezeknespartneriba.lv, sadaļā LEADER 2023-2027/ sludinājumi un Noderīgi.

LAD mājas lapā <https://ej.uz/rnp6kartalad>.

Aicinām par savas idejas atbilstību konsultēties Partnerībā, sazinoties ar SVVA Stratēģijas administratīvo vadītāju Inetu Elksni (tālr. 26363497, e-pasts: info@rezeknespartneriba.lv) vai biedrībā "Rēzeknes novada partnerība", Atbrīvošanas alejā 90, Rēzeknē (apmeklētāju pieņemšana pēc iepriekš saskaņota laika).

Iesniegšana EPS
no 22.09.2025.
līdz 22.10.2025.

Īstenošanas vieta
Rēzeknes novads

Kārtas publiskais
finansējums
100000,00 EUR

Rīcība 2.4

"Aktīva sabiedrība"

Atbalsts biedrībām vai nodibinājumiem, pašvaldībām, reliģiskām organizācijām, fiziskām personām

✓ Īstenošana 1-2 gadi

✓ Atbalsta intensitāte
70% | 90%

līdz 10 000 EUR

aprikojums, inventārs

līdz 5 000 EUR

mācību projekti

tērpu iegāde

Atbalsts paredzēts kopienas iedzīvotāju sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai un mūžizglītībai

Par projekta idejas atbilstību un konkursa nosacījumiem aicinām konsultēties PARTNERĪBĀ

+371 26363497

www.rezeknespartneriba.lv

info@rezeknespartneriba.lv

[/rezeknespartneriba](https://www.facebook.com/rezeknespartneriba)

KONTAKTI

Rēzeknes novada pašvaldība

309. kabinets (3.stāvs)
Atbrīvošanas aleja 95A

tel. +371 64607177

e-pasts: ed@rezeknesnovads.lv

Sadarbības partneri:

Krāslavas novada bibliotēka
Dīķu iela 5, Krāslava

Preiļu Galvenā bibliotēka
Kārsavas iela 4, Preiļi

Rēzeknes Centrālā bibliotēka
Atbrīvošanas aleja 81/5, Rēzekne

 www.facebook.com/EDAustrumlatgale

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē darbību finansē Eiropas Komisija un Rēzeknes novada pašvaldība sadarbībā ar Krāslavas novada centrālo bibliotēku, Preiļu Galveno bibliotēku un Rēzeknes Centrālo bibliotēku

EUROPE DIRECT
Dienvidlatgale